

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор
20.11.2025 р.



Наталія КОРОТКОВА

ПОРЯДОК

реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми
у Первомайській гімназії № 5

Первомайської міської ради Миколаївської області

1. Цей Порядок розроблений на основі Порядку, затвердженого постановою КМУ від 19.11.2025 року № 1513. Порядок визначає механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти,
2. Цей Порядок є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.
3. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Сімейному кодексі України, Кримінальному кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, інших нормативно-правових актах.
4. Працівники Первомайської гімназії №5 у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані: вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з нею; за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги; невідкладно звернутися до органів Національної поліції, повідомити керівнику, батькам або іншим законним представникам дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли керівник, батьки або інші законні представники є кривдниками дитини.
5. Директор Первомайської гімназії №5 здійснює заходи, визначені в локальному положенні про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у Первомайській гімназії № 5, розробленому у відповідності до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 53, ст. 3700);
6. Директор у разі наявного звернення про жорстоке поводження з дітьми за погодженням із службою у справах дітей формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі — комісія), організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії; організовує інформування працівників суб'єкта про захист дітей від усіх

форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії суб'єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю; розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які сталися у приміщенні, на території гімназії або під час заходів поза її межами, організатором (співорганізатором) яких є Первомайська гімназія №5 (далі — повідомлення).

7. Директор протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень; сприяє проходженню особами, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), відповідної програми для таких осіб.

8. У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною директор Первомайської гімназії №5:

8.1. невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

8.2. скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

9. У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з боку директора Первомайської гімназії №5 працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити управління освіти, а те, у свою чергу, у разі надходження повідомлення стосовно керівника гімназії забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених для керівника.

10. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі. Склад комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується директором

Первомайської гімназії №5. Склад комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії. До складу комісії входять працівники гімназії, зокрема педагогічні (науково-педагогічні) працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції (за згодою). До складу комісії не може входити працівник навчального закладу, щодо якого надійшло повідомлення. Член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії. Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голові комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії. Головою комісії є директор Первомайської гімназії №5.. Головою комісії не може бути директор закладу, щодо якого надійшло повідомлення. Голова комісії організовує роботу комісії, визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії; забезпечує дотримання строків та процедур, визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду, забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник. У разі відсутності голови комісії та його заступника обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією під час засідання за поданням її секретаря. У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов'язків голови комісії у такому випадку виконує його заступник. .

11.Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії. У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

Член комісії має право: ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, брати участь у

їх перевірки; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються; брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування; висловлювати окрему думку усно або письмово; вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

12. Член комісії зобов'язаний: особисто брати участь у роботі комісії; не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб; виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії; брати участь у голосуванні.

13. Метою діяльності комісії є: запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності Первомайської гімназії №5; з'ясування причин, які призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

14. Діяльність комісії провадиться з дотриманням принципів: законності; верховенства права; забезпечення найкращих інтересів дитини; поваги та дотримання прав і свобод людини; неупередженого ставлення; відкритості та прозорості; конфіденційності та захисту персональних даних; невідкладного реагування; комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; нетерпимості насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки. Комісія у своїй діяльності керується Законами України “Про інформацію”, “Про захист персональних даних”, “Про охорону дитинства”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, постановами Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 “Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини” (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779) та іншими актами законодавства.

15. До завдань комісії належать: збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; опрацювання повідомлень, аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні; оцінка потреб

осіб, які є стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, в соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг; надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб; 6 підготовка пропозицій щодо внесення змін до положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми; здійснення моніторингу виконання рекомендацій комісії і надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта; розгляд висновків практичного психолога та соціального педагога або інших експертних висновків, що мають значення для об'єктивного розгляду заяви у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

16. Комісія має право: оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг; рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб; визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин; здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психологопедагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів; надавати рекомендації для працівників суб'єкта щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

17. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби — дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів комісії беруть участь у її роботі дистанційно. Дату, час, місце і формат проведення засідання комісії визначає її голова, за відсутності голови комісії — його заступник.

18. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

19. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членам комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого

засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає/надсилає 7 членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

20. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. За відсутності голови комісії вирішальним є голос його заступника.

21. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком 1.

22. До участі у засіданні комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини (за згодою), крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право: ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії; ставити питання по суті розгляду; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

23. Голова комісії доводить до відома зацікавлених осіб та управління у справах дітей рішення комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

24. Строк опрацювання комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів із дня їх отримання директором Первомайської гімназії №5.

25. У разі отримання інформації, визначеної в пунктах 22 і 23 цього Порядку, служба у справах дітей за місцем розташування суб'єкта інформує Державну службу у справах дітей, яка забезпечує систематизацію та аналіз такої інформації для подальшого інформування Нацсоцслужби.

26. До кінця доби, в якій отримано повідомлення, служба у справах дітей за місцем розташування Первомайської гімназії №5, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров'ю (за умови, що повідомлення або інформація надійшли протягом робочого дня), разом із

представниками уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, закладу охорони здоров'я, які діють у межах своїх повноважень, у разі потреби проводять оцінку рівня безпеки дитини, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров'ю, та інших дітей, які проживають або цілодобово перебувають у відповідному суб'єкті, за результатами якої складається акт за формою згідно з додатком 10 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561; 2020 р., № 57, ст. 1779). Під час оцінювання рівня безпеки з дитиною може проводитися бесіда, якщо дитина досягла такого віку та рівня розвитку, коли може висловити свою думку. Бесіда проводиться за згодою дитини та з урахуванням вимог, визначених пунктом 14 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які 10 постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585, без участі представників **відповідного суб'єкта**, стосовно яких є підозра щодо вчинення ними насильства та/або жорстокого поводження з дитиною або нараження її на небезпеку. У разі проведення бесіди з дитиною до неї повинен залучатися психолог, який може бути працівником комунального надавача соціальних послуг, закладу освіти, охорони здоров'я або представником громадського об'єднання. Виявлення ознак сексуального насильства стосовно дитини, опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства або стала його свідком (очевидцем), проводиться у порядку, визначеному пунктом 9 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585. За результатами проведення оцінки рівня безпеки дитини служба у справах дітей за місцем розташування суб'єкта протягом години забезпечує координацію з іншими суб'єктами щодо вжиття невідкладних заходів із забезпечення безпеки дитини шляхом надання інформації про дитину за допомогою електронної комунікації.

27. Представник служби у справах дітей за місцем розташування Первомайської гімназії №5, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення або інформація про наявність загрози її життю чи здоров'ю (за умови, що повідомлення або інформація надійшли протягом робочого дня), здійснює заходи із переміщення дитини для

забезпечення безпеки дитини, щодо якої надійшло повідомлення, зокрема: 1) негайну передачу дитини батькам, одному з них або іншому законному представнику дитини у разі, коли така передача відповідає найкращим інтересам дитини та під час оцінки рівня її безпеки не виявлено фактів, які можуть свідчити про ухилення батьків або інших законних представників дитини від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини, або негайне тимчасове влаштування дитини службою у справах дітей за місцем розташування суб'єкта відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866; 2) негайне направлення дитини до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів її медичного обстеження відповідно до порядку, затвердженого МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (у разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, зокрема лікування в стаціонарних умовах (у разі потреби). За фактом переміщення дитини з приміщення Первомайської гімназії №5 складається акт про факт переміщення дитини з гімназії за формою згідно з 11 додатком 3 (далі — акт про факт переміщення), який підписується представником служби у справах дітей за місцем розташування навчального закладу, де проживає або цілодобово перебуває дитина, щодо якої надійшло повідомлення. В акті про факт переміщення зазначається факт переміщення дитини з Первомайської гімназії №5 із зазначенням прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) дитини, стану здоров'я дитини на момент передачі, дати та часу переміщення дитини. Акт про факт переміщення складається у двох примірниках, один із яких залишається в директора Первомайської гімназії №5, другий — у службі у справах дітей за місцем розташування. У разі переміщення дитини до іншого місця або влаштування на стаціонарне лікування повноваження її законного представника здійснює орган опіки та піклування за місцем взяття дитини на первинний облік дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Не можуть бути підставами для недопущення представників, визначених абзацом першим цього пункту, до проведення оцінки рівня безпеки дитини такі обставини, як час доби, відсутність керівника суб'єкта, запровадження карантину тощо. Про будь-які обставини, які можуть ускладнити проведення оцінки рівня безпеки дитини, негайно інформується відповідна служба у справах дітей обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації) для вжиття превентивних заходів.

28. У разі отримання інформації про випадки насильства та/або жорстокого поводження з дитиною (дітьми) або загрози її (їх) життю або здоров'ю забезпечується відсторонення керівника та працівників відповідного навчального закладу, які вчиняли або допустили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, із одночасною організацією виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, а також негайно здійснюється один із заходів для забезпечення безпеки дитини (дітей), що фіксується у відповідному акті: 1) негайна передача дитини (дітей) батькам, одному з них або іншому законному представнику дитини у разі, коли така передача відповідає найкращим інтересам дитини (дітей) та під час оцінки рівня її (їх) безпеки не виявлено фактів, які можуть свідчити про ухилення батьків або інших законних представників дитини від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини (дітей); 2) негайне направлення дитини (дітей) до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів її медичного обстеження відповідно до порядку, затвердженого МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (в разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, зокрема лікування у стаціонарних умовах; 3) негайне тимчасове влаштування дитини (дітей) службою у справах дітей за місцем розташування суб'єкта відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866. У разі, коли постраждалими від жорстокого поводження або загрози життю встановлено групу дітей, для яких недостатньо форм тимчасового влаштування в межах територіальної громади за місцем розташування гімназії, організація відповідного тимчасового влаштування за клопотанням служби у справах дітей за місцем розташування гімназії може здійснюватися обласною, до суб'єкта, в якому можливе цілодобове перебування дітей відповідного віку та стану здоров'я, в межах регіону. Для цього службою у справах дітей за місцем розташування видається наказ про тимчасове влаштування дітей, а обласною військовою адміністрацією приймається відповідне розпорядження. У разі коли тимчасове влаштування дітей здійснюється до суб'єкта приватної форми власності, необхідна згода його засновника. Тимчасове влаштування дітей відповідно до цього підпункту здійснюється за наявності вільних місць у визначеному суб'єкті, відповідності умов перебування дітей у ньому їх базовим потребам, наявності працівників необхідної кількості та кваліфікації для організації роботи з дітьми з урахуванням їх стану та потреб. У разі коли дитина постраждала від насильства та/або жорстокого поводження або її загрожувала небезпека з боку іншої дитини/дітей, яка/які проживають або

цілодобово перебувають в тому ж суб'єкті, керівник суб'єкта сприяє проходженню дитиною/дітьми, яка/які вчиняла/вчиняли насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стала/стали свідком або постраждала/постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.

29. Після отримання рішення комісії відповідно управління у справах дітей не пізніше ніж протягом одного робочого дня з дня отримання інформації аналізує надану інформацію, перевіряє наявність попередніх повідомлень щодо дитини або суб'єкта. У разі виявлення ознак системності порушень, загрози життю чи здоров'ю дитини, наявності повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною протягом останніх двох місяців Державна служба у справах дітей інформує Нацсоцслужбу для здійснення заходів державного контролю. Державна служба у справах дітей аналізує результати здійснених заходів моніторингу та контролю за дотриманням прав дітей проведених Нацсоцслужбою у суб'єкті перевірки: вживає заходів до припинення перебування дітей у суб'єкті в разі загрози їх життю чи здоров'ю; подає клопотання до відповідних органів про притягнення до відповідальності керівництва суб'єкта або працівників; надає рекомендації суб'єкту щодо усунення виявлених порушень; здійснює моніторинг за наданням постраждалій дитині соціальних, психологічних та правничих послуг; здійснює моніторинг стану дитини до повного усунення наслідків правопорушення. Служба у справах дітей за місцем розташування суб'єкта: організовує проведення оцінювання стану задоволеності потреб дитини відповідно до пункту 361 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866; організовує взаємодію з органом опіки та піклування за місцем проживання (перебування) або походження дитини щодо розроблення або перегляду індивідуального плану її соціального захисту з наданням пропозицій до нього, які мають на меті, зокрема, забезпечення дитини послугою соціально-психологічної реабілітації та сприяння в реалізації її права на виховання в сім'ї. Орган опіки та піклування за місцем проживання (перебування) або походження дитини за необхідності вживає заходів, передбачених абзацами п'ятим — восьмим пункту 9 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585. Державна служба у справах дітей в межах здійснення моніторингу дотримання місцевими

органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, фізичними особами вимог законодавства у сфері захисту прав дітей веде облік випадків насильства та подає узагальнену інформацію (із зазначенням інформації про категорії постраждалих дітей чи дітей, щодо яких виникла відповідна загроза (вік, стать, наявність/відсутність інвалідності тощо) Мінсоцполітики щокварталу та щороку до 10 числа місяця, наступного за звітним, для аналізу. 29. Для організації соціального захисту дітей, які проживають або цілодобово перебувають в суб'єктах та постраждали від насильства та/або жорстокого поводження чи життя і здоров'ю яких загрожувала небезпека, 14 службою у справах дітей за місцем їх проживання (перебування) або походження вживаються заходи, передбачені пунктами 15—21 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585. _____